

ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ

τεύχος 5ο

Σεπτέμβριος — Οκτώβριος 1987

Διμηνιαία έκδοση

του Εθνικού Συνδέσμου Διπλωματούχων Νοσοκόμων Ελλάδος

«ΥΓΕΙΑΣ ΘΕΡΑΠΕΙΑ»

ΕΣΔΝΕ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ - ΕΚΔΟΤΗΣ

Εθνικός Σύνδεσμος
Διπλωματούχων Νοσοκόμων Ελλάδος
Πύργος Αθηνών, Γ' κτίριο, 2ος όροφος
Μεσογείων 2 115 27 ΑΘΗΝΑ
Τηλ.: 77 02 861

ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Ε. Δημητρίου
Κ. Καλανταρίδου
Β. Λανάρα
Μ. Μαλγαρινού

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΕΚΔΟΣΗΣ

Μαρία Μαλγαρινού
Καθηγήτρια ΤΕΙ Αθηνών
Πύργος Αθηνών - Γ' Κτίριο
2ος όροφος - 115 27 ΑΘΗΝΑ

ΤΕΧΝΙΚΗ ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΕΚΔΟΣΗΣ

Φωτοστοιχειοθεσία - Σχεδιασμοί
Εξώφυλλο - Εκτύπωση

Κατεχάκη & Αδριανείου 3 - 115 25 ΑΘΗΝΑ
ΤΗΛ. 67 14 371 - 67 14 340

ΕΤΗΣΙΕΣ ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ

Νοσηλεύτριες/-ές	_____	1000 δρχ.
Σπουδάστριες/-ές	_____	500 δρχ.
Οργανισμοί - Εταιρείες -		
Βιβλιοθήκες	_____	1500 δρχ.
Εξωτερικό	_____	15 \$
ΤΙΜΗ ΤΕΥΧΟΥΣ		170 δρχ.

1. Γεώργιος Θ. Ράμμος <i>Συντακτική Επιτροπή</i>	159
2. Χημειοθεραπεία <i>Ε. Μπαρμπούνη-Κωνσταντάκου</i>	150
3. Ρόλος και εργασία της αδελφής Βιομηχανικής Υγιεινής <i>Κ. Καλφοπούλου-Βελιτζέλου</i>	170
4. Πρώτη Διδάκτορας Νοσηλευτικής από Ελληνικό Πανεπιστήμιο	174
5. AIDS. Η Δημόσια Υγεία σε κρίσιμη κατάσταση <i>Κ. Καλανταρίδου</i>	175
6. Ο Καλός Δάσκαλος - Προσόντα - Μεγάλος Δάσκαλος <i>Γ. Βεσκούκη</i>	178
7. Ενημέρωση - Συνέδρια	190

AIDS Η ΔΗΜΟΣΙΑ ΥΓΕΙΑ ΣΕ ΚΡΙΣΙΜΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ*

Μετάφραση: Κ. Καλανταρίδου

Σύμφωνα με τις αναφορές του Ιουνίου 1987, 113 χώρες έχουν αναφέρει περίπου 52.000 περιπτώσεις κρουσμάτων του Συνδρόμου Επίκτητης Ανοσολογικής Ανεπάρκειας (AIDS). Σε όλες τις ηπείρους, αν και σε μερικές περιοχές η επέκταση είναι άγνωστη ή έχουν δοθεί ανεπαρκείς πληροφορίες, έχουν αναφερθεί περιπτώσεις κρουσμάτων AIDS. Πρόσφατα, ο μεγαλύτερος αριθμός κρουσμάτων, έχει αναφερθεί στην Αφρική, Ηνωμένες Πολιτείες Αμερικής, Δυτική Ευρώπη, Καναδά, Βραζιλία και Αϊτή. Σε όλο τον κόσμο έχουν ίσως μολυνθεί από τον ιό που προκαλεί το AIDS (HIV), τόσα πολλά άτομα, που φτάνουν τα 5-10 εκατομμύρια.

Στη Βόρειο Αμερική, Ευρώπη, Καναδά και Βραζιλία, οι περισσότερες περιπτώσεις αφορούν ομοφυλόφιλους άνδρες ή χρήστες ενδοφλέβιων φαρμάκων με κοινές μολυσμένες βελόνες.

Το AIDS έχει μικρότερη συχνότητα στην Ευρώπη από τις Ηνωμένες Πολιτείες. Από τις 32 χώρες που έχουν στείλει αναφορές στην Παγκόσμια Οργάνωση Υγείας, πάνω από 6.000 περιπτώσεις έχουν εξακριβωθεί στην περίοδο μεταξύ του 1982 και του Ιουνίου 1987, κυρίως στις μεγάλες πόλεις. Το Μάρτιο του 1987, τα ποσοστά αυξήθηκαν πάνω από 20 περιπτώσεις για κάθε 1.000.000 κατοίκους με την υψηλότερη αναλογία στο Βέλγιο, Δανία, Γαλλία, Ισλανδία, Μονακό και Ελβετία. Στο Βέλγιο πάνω από τα δύο τρίτα των περιπτώσεων αφορούσαν άτομα που είχαν έλθει από την Αφρική για ιατρική θεραπεία.

Τι είναι AIDS; AIDS είναι το αποτέλεσμα της λοίμωξης από ιό, που καταστρέφει το αμυντικό σύστημα του οργανισμού. Το κατεστραμμένο αμυντικό σύστημα δεν μπορεί να προστατέψει τον ασθενή από άλλες λοιμώξεις και καρκίνους, μερικοί από τους οποίους γίνονται τα αίτια του θανάτου. Οι αρρώστιες αυτές περιλαμβάνουν την πνευμονία, το κακόηδες σάρκωμα του Καρροσί (ένα είδος καρκίνου), λοιμώξεις εγκεφάλου, επίμονη διάρροια και λοιμώξεις από έρπητες. Εξαιτίας του τρόπου που ο ιός μολύνει αναπτυσσόμενα κύτταρα, η ανακάλυψη ενός θεραπευτικού σχήματος ή εμβολίου είναι πάρα πολύ δύσκολη. Με τις καλύτερες προβλέψεις, η ανακάλυψη και των δύο, φαίνεται ότι θα χρειαστεί αρκετά χρόνια.

* Το κείμενο είναι μια σύνθεση από: Population Reports Series L. No 6, July/August 1986, publication information from the Johns Hopkins University, Hampton House, 624 North Broadway, Baltimore, Maryland 21205, United States.

Το AIDS δημιουργεί ειδικές ευθύνες για τον προγραμματισμό της οικογένειας και τους υγειονομικούς φορείς που έχουν σχέση με αυτό τον προγραμματισμό. Ξέρετε γιατί; Γιατί οι άνθρωποι θα φέρουν τις απορίες και ανησυχίες τους για το AIDS στα υγειονομικά στελέχη που έχουν την ευθύνη του προγραμματισμού της οικογένειας ή της υγιεινής της μητρότητας και γιατί αυτό είναι στην πρώτη γραμμή της υγειονομικής φροντίδας. Τα υγειονομικά στελέχη που ασχολούνται με τον προγραμματισμό της οικογένειας, πρέπει να είναι σε θέση να απαντούν στις ερωτήσεις, να κάνουν πλήρη ενημέρωση και να δίνουν οδηγίες στους ενδιαφερόμενους για την πρόληψη της μόλυνσης ή της μετάδοσης της αρρώστιας. Η σεξουαλική επαφή (μεταξύ ανδρών και γυναικών ή και μεταξύ ανδρών) είναι το κυριώτερο μέσο της μετάδοσης του HIV. Τα περισσότερα κρούσματα AIDS έχουν συμβεί σε άτομα ηλικίας 20-40 ετών, που έχουν ενεργό σεξουαλική ζωή. Η χρήση των προφυλακτικών μέσων όπως τα Condoms, φαίνεται ότι είναι η καλύτερη προφύλαξη από τη μόλυνση HIV, που μεταδίδεται με την σεξουαλική επαφή, εκτός από την σεξουαλική αποχή ή τη σταθερή και αμοιβαία πιστή σχέση με άλλο πρόσωπο που δεν έχει μολυνθεί.

Επίσης, ο HIV μπορεί να μεταδοθεί από τη μητέρα στο έμβρυο κατά τη διάρκεια της εγκυμοσύνης ή τον τοκετό. Σε όποια περιοχή και αν έχουν αναφερθεί κρούσματα AIDS, τον υψηλό κίνδυνο μόλυνσης αντιμετωπίζουν οι άνδρες και οι γυναίκες που είχαν πολλούς σεξουαλικούς συντρόφους ή γυναίκες των οποίων οι σύντροφοι είχαν πολλούς συντρόφους. Οι γυναίκες αυτές πρέπει να πληροφορηθούν ότι ριγοκινδυνεύουν (διακινδυνεύουν) τις ζωές των παιδιών τους και ίσως και τη δική τους ζωή, κατά την τεκνοποίηση.

Επιπλέον, ο HIV μπορεί να μεταδοθεί με μετάγγιση (σε χώρες όπου δεν γίνεται ο έλεγχος του αίματος που λαμβάνεται για μετάγγιση) ή με τη χρήση μολυσμένων βελονών. Το υγειονομικό προσωπικό που ασχολείται με την μητρότητα και το παιδί, πρέπει να αποφεύγει τις μεταγγίσεις που δεν είναι απαραίτητες και να διατηρεί με σχολαστικότητα την αποστείρωση των βελονών και των συρίγγων.

Επτά βασικές αλήθειες (γεγονότα) πρέπει να γίνουν κατανοητές για το AIDS:

1. Το AIDS είναι μια θανατηφόρος αρρώστια που δεν μπορεί να θεραπευθεί.
2. Το AIDS δεν μεταδίδεται με την συμπτωματική (τυχαία) επικοινωνία ή επαφή.
3. Το AIDS μεταδίδεται με την σεξουαλική επαφή, με μολυσμένο αίμα και με μολυσμένες υποδόριες βελόνες.
4. Η μολυσμένη γυναίκα μεταδίδει το HIV στο παιδί της κατά την εγκυμοσύνη.
5. Η σταθερή, πιστή σχέση με άλλο μη μολυσμένο πρόσωπο παρέχει σίγουρη ασφάλεια.
6. Για τα άτομα που έχουν ενεργό σεξουαλική ζωή, καλό θα είναι πάντα να χρησιμοποιούν Condoms προληπτικά κατά του AIDS, αν και αυτά δεν παρέχουν 100% εγγύηση για προφύλαξη σε όλες τις περιπτώσεις.
7. Ένα άτομο μπορεί να φαίνεται και να αισθάνεται υγιές και εντούτοις μπορεί να συντελεί στην εξάπλωση της μόλυνσης του HIV.

Τι πρέπει να γίνει; Εν όψει της έλλειψης θεραπείας ή εμβολίου, η μόνη πραγματική ελπίδα για τον έλεγχο του AIDS σήμερα, είναι η εκπαίδευση για την αλλαγή της συμπεριφοράς των ατόμων. Τα υγειονομικά στελέχη που έχουν την ευθύνη για τον προγραμματισμό της οικογένειας και οι άλλοι υγειονομικοί φορείς, πρέπει να καθοδηγούν, αλλά τα μαζικά μέσα ενημέρωσης, οι κοινωνικοί και εθνικοί ηγέτες, γονείς και διδάσκαλοι, πρέπει επίσης να βοηθήσουν. Τα βασικά μηνύματα είναι απλά, αλλά πρέπει να ακουστούν και να γίνουν δεκτά με την ανάλογη προσοχή και την δέουσα σημασία.

ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ

Το Royal College of Nursing οργανώνει, όπως κάθε χρόνο, εκπαιδευτικές ευκαιρίες για Νοσηλευτές και Νοσηλεύτριες από άλλες χώρες. Για το 1988 οι εκπαιδευτικές αυτές εκδηλώσεις είναι:

1. Εκπαιδευτικές επισκέψεις στις ημερομηνίες:

- α) Από 21 έως 25 Μαρτίου
- β) Από 18 έως 22 Απριλίου
- γ) Από 16 έως 20 Μαΐου
- δ) Από 13 έως 17 Μαΐου
- ε) Από 3 έως 7 Οκτωβρίου
- στ) Από 7 έως 11 Νοεμβρίου και
- ζ) Από 5 έως 9 Δεκεμβρίου

2. Πρόγραμμα μαθημάτων από 18 Ιουλίου έως 12 Αυγούστου με θέμα «Φροντίδα Υγείας και Νοσηλευτική στο Ηνωμένο Βασίλειο».

Οι ενδιαφερόμενες να παρακολουθήσουν οποιαδήποτε από τις πιο πάνω ευκαιρίες μπορούν να απευθυνθούν:

Miss Shelagh M. Murphy
International Secretary
Royal College of Nursing
20 Cavendish Square
London W1M 0AB
Tel. 01409 3333

ΣΥΝΕΔΡΙΑ

1. Διεθνές Συνέδριο με θέμα «Critical Care Knows No Borders» θα πραγματοποιηθεί από 30 Αυγούστου έως 2 Σεπτεμβρίου του 1988 στο Montreal του Καναδά.

Για περισσότερες πληροφορίες απευθυνθείτε:

AACN Program Registration
One Civic Plaza, Newport Beach,
Ca 92660 U.S.A.
Tel. (714) 6449310

2. Από 4 Σεπτεμβρίου έως 9 Σεπτεμβρίου θα γίνει το 5ο Διεθνές Συνέδριο Ογκολογικής Νοσηλευτικής στο Λονδίνο.

Οι οργανωτές του Συνεδρίου ανέλαβαν την ευθύνη αυτόματης Ελληνικής μετάφρασης, με την προϋπόθεση ότι η Ελληνική εκπροσώπηση θα φθάσει τουλάχιστο τον αριθμό 65.

Για περισσότερες πληροφορίες απευθυνθείτε στην διδα Πισπιρίκου Στέλλα (τηλ: 69 11 327).